

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вищівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та борються за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Бачинська Є.М. Механізм формування інноваційного освітнього простору в регіоні / Є. М. Бачинська // Педагогіка і психологія. № 1 (54). 2007. С. 79 – 88.
2. Євтодюк А. В. Синергетичні засади моделювання освітніх систем: Автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03. К., 2002. 24 с.
3. Рибка Н. М. Єдиний освітній простір як інтегративна система: соціально-філософський аналіз: Автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03. Одеса, 2005. 24 с.

Стаття надійшла до редакції

11 січня 2024

МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

УДК 378: 001.891.54

СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА

методист, кандидат філологічних наук

ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА

здобувачка освіти

КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж

ім. Т.Г. Шевченка

Abstract. *The article defines the tasks of educational policy in Ukraine. The influence of personally oriented training on the strategy of activity and development of higher education institutions and on the success of providing services on the domestic educational market is emphasized. The influence of pedagogical design technology, which assumes the purposeful creation of new expedient forms of activity through the improvement of the quality of education, is determined.*

Key words: *educational environment, pedagogical design technologies, higher education institutions.*

Постановка проблеми. Пріоритетним завданням освітньої політики в Україні є забезпечення вільного, рівного доступу громадян до якісної освіти. Доцільно максимально враховувати прогресивний зарубіжний досвід, зокрема, щодо впровадження інноваційного, гуманістичного типу освіти; багатокомпонентного змісту освіти, що охоплює і знання, і способи практичної діяльності, і формування ціннісних орієнтацій особистості; творчого підходу до оволодіння знаннями, зокрема, вміння самостійно набувати знання з різних інформаційних джерел; компетентнісної моделі вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні тенденції щодо виведення системи освіти в Україні на рівень світових стандартів вимагають пошуку теоретико-методологічного обґрунтування, експериментальної

апробації нових моделей навчання і виховання. При цьому пріоритетним напрямком реформування освіти є її гуманізація, переорієнтація освітнього процесу в закладах освіти на особистість дитини.

Особистісно орієнтована освіта є суттєвим компонентом стратегії діяльності та розвитку закладів вищої освіти, умовою їх успішності на сучасному вітчизняному ринку освітніх послуг.

І. Якиманська вихідні положення *особистісно орієнтованого навчання* визначає через позиції:

– забезпечує розвиток і саморозвиток особистості учня як суб'єкта пізнавальної та предметної діяльності;

– забезпечує кожному учневі, спираючись на його здібності, нахили, інтереси, ціннісні орієнтації та суб'єктивний досвід, можливість реалізувати себе в різних видах діяльності;

– зміст освіти, її засоби й методи організовуються так, щоб учень мав можливість вибирати предметний матеріал, його вид та форму;

– освіченість як сукупність знань, умінь, індивідуальних здібностей є найважливішим засобом становлення духовних та інтелектуальних якостей учня і має бути основною метою сучасної освіти;

– освіченість формує індивідуальне сприйняття світу, можливості його творчого перетворення, широке використання суб'єктивного досвіду в інтерпретації та оцінці фактів, явищ, подій навколишньої дійсності на основі особистісно значущих цінностей і внутрішніх настанов;

– найважливішими чинниками особистісно орієнтованого навчального процесу є ті, що розвивають індивідуальність учня, створюють умови для його саморозвитку та самовираження;

– будується на принципі варіативності[2].

Мета дослідження полягає у визначенні технології педагогічного проектування, яка припускає цілеспрямоване створення нових, доцільних форм діяльності шляхом реалізації проекту підвищення якості освіти.

Виклад основного матеріалу. Суть стратегічної мети навчання та виховання заклади освіти України вбачають у гармонійному розвитку фізичних і духовних сил, здібностей, обдаровань особистості дитини, в забезпеченні оптимального прикладання цих сил в умовах оновлення суспільства, у формуванні внутрішньої інтелектуально-моральної свободи дитини, а змістом педагогічного процесу вважають основи культури – культуру духовних потреб, орієнтацію на соціально значимі духовні цінності, засвоєння основних уявлень і понять теорії моралі, права, мистецтва, ознайомлення з кращими творами мистецтва, розвиток у дітей художньої творчості.

Завдяки моделі цілісного педагогічного процесу або системи здійснюється соціалізація, формується ставлення до світу,

світогляд, основні мотиви, стимули, форми поведінки, виробляється спрямованість як соціальне ядро особистості.

Зміст педагогічного процесу впливає на формування духовних потреб й ціннісних орієнтацій дитини, озброює її знаннями, способами пізнання й перетворення світу, розкриває їй шляхи та форми задоволення матеріальних і духовних потреб, активно сприяє психічному здоров'ю, професійному, інтелектуальному та емоційно-вольовому розвитку учнів.

Ефективність будь-якої моделі педагогічної системи зумовлена системою закономірностей функціонування цієї системи, кожна з яких визначає залежність результату від:

- усвідомлення мети, завдань і принципів моделювання педагогічної системи та педагогічного процесу навчального закладу;
- наявності відповідних меті науково обґрунтованих програми та планів діяльності навчального закладу;
- рівня координації діяльності учасників педагогічного процесу;
- впровадження відповідної системи аналізу та контролю основних показників модельованого педагогічного процесу;
- наявності механізмів регулювання педагогічного процесу та коригування його результатів відповідно до моделі;
- наявності системи оцінювання результатів діяльності та співвіднесення їх із прогнозованими результатами моделі;
- рівня готовності управлінців до аналітичної діяльності, яка дає змогу оцінити ступень відповідності реального педагогічного процесу прогнозованій моделі[1].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Слід зазначити, що сучасна вітчизняна педагогічна реальність та ринок освітніх послуг розвивається швидше, ніж педагогічна теорія, яка покликана розробляти освітні моделі відповідних педагогічних систем. Тому актуальним залишається завдання створення інноваційних педагогічних моделей та з'ясування умов і границь їх використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Галузінська М.І. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до впровадження креативних технологій навчання: монографія / М.І. Галузінська. Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. 185 с.
2. Касярум Н. В. Освітній простір як характеристика сучасної системи освіти // <http://intellect-invest.org.ua>
3. Рибка Н. М. Єдиний освітній простір як інтегративна система: соціально-філософський аналіз: Автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03. Одеса, 2005. 24 с.

*Стаття надійшла до редакції
02 лютого 2024*

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ МОДЕЛІ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

УДК 37.091:504(477)

ДЕНИСЮК ТЕТЯНА,

завідувач навчально-методичного кабінету,

кандидат філологічних наук

ГОРОБЧУК КАТЕРИНА

здобувачка освіти

КЗ «Уманський гуманітарно-педагогічний фаховий коледж

ім. Т.Г. Шевченка

Abstract. *In the article, we define the concept of "educational space". The content of this pedagogical phenomenon includes the meaning of a specially organized pedagogical environment as a structured system of pedagogical factors and the conditions for their development in the process of its formation.*

Key words: *educational space, educational environment, educational system of Ukraine.*

Постановка проблеми. Для створення моделі освітньої системи використовують освітній простір, освітнє середовище тощо.

Освітнє середовище (з позиції суб'єкта) – це система впливів і умов формування особистості, а також можливостей для її розвитку, які містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні (В.Ясвін).

Освітнє середовище (з позиції об'єкта) – сукупність об'єктивних зовнішніх умов, факторів, соціальних об'єктів, необхідних для успішного функціонування освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття навчальне або освітнє середовище та зв'язане з ним поняття освітній простір набуло широкого розповсюдження в сучасній педагогіці та педагогічній психології. Загально-

філософське тлумачення середовища пов'язано з уявленням про систему: коли ми виділяємо для розгляду певну систему, все, що до неї не відноситься, стає її зовнішнім середовищем, а те, що відноситься, – внутрішнім. Природа є середовищем існування організму, а для людини середовищем є її психічне, духовне, соціальне, культурне оточення.

Відповідно, поняття *освітнє середовище* відображує екологічний підхід до освіти. Внутрішнє середовище певної освітньої системи є зовнішнім середовищем для будь-якої особистості, яка в ній розвивається.

Мета дослідження полягає у створення моделі освітньої системи за допомогою освітнього простору, освітнього середовища для підвищення якості освіти.